

MET ONWILLIGE POLITICI IS HET SLECHT ALCOHOL- BELEID VOEREN

Komende herfst is het vijftiende jaar geleden dat het ministerie van (toen nog) VWS startte met de eerste campagne onder het motto : "Drank maakt meer kapot dan je lief is". De alcoholconsumptie in ons land had op dat moment dertig jaar van onafgebroken stijging achter de rug.

De door het hoge alcoholgebruik veroorzaakte problemen waren zo groot geworden dat ingrijpen door VWS noodzakelijk was. In artikel 22 van de Grondwet staat namelijk onder andere te lezen : "de overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid". De start van een campagne door VWS betekende tevens de erkenning dat met uitsluitend verslavingszorg de problematiek niet in de hand gehouden kon worden.

We zijn nu een kwart eeuw verder en de problemen zijn alleen maar groter geworden. In de eerste jaren van de campagne is het hoofdelijk alcoholgebruik met enkele procenten afgenomen. Sindsdien schommelt het wat rond een ongezond hoog niveau. De toename van de problemen is dan ook gewoon doorgegaan. De meeste nadelige gevolgen van een hoge alcoholconsumptie komen namelijk pas na jaren tot uiting.

De alcoholnota van 1986 stelt reeds dat voor een effectief alcoholmatigingsbeleid een brede aanpak noodzakelijk is. Het beleid zou op drie pijlers moeten rusten, kort geformuleerd : voorlichting, hulpverlening en wetgeving. De voorlichting kwam vlot op gang met de campagnes "Drank maakt meer kapot . . .". Wel was niet altijd iedereen even gelukkig met de uitvoering.

De verslavingszorg heeft min of meer in stille organisatievorm en werkwijzen bijgesteld. De wetgeving is echter halverwege in het proces blijven steken. De herziening van de Drank- en Horecawet kwam tot stand onder minister Borst. In die wet zijn diverse suggesties uit de alcoholnota overgenomen. Echter nog steeds als suggesties. Om ze effectief te maken zijn uitvoeringsbesluiten nodig. En daar hebben regering en Tweede Kamer het tot nu toe laten afweten.

De Tweede Kamer heeft de aanpak van de alcoholreclame overgelaten aan zelfregulering door de alcoholbranche. Dat heeft de (vrijwillige !) Code voor de Alcoholreclame opgeleverd. Een code gericht op kwaliteitsverbetering van de reclame, niet op vermindering van de alcoholconsumptie. Misleidende en suggestieve reclame wordt er niet door tegengegaan. Over de totale hoeveelheid reclame zwijgt de Code eveneens.

De lobby van de alcoholbranche weet regelmatig politici en zelfs ministers van gedachten te doen veranderen. Zo verklaarde minister Klink bij zijn aantreden dat hij de "happy hours" zou gaan verbieden. Een grote meerderheid van de Tweede Kamer had daar een jaar eerder om gevraagd. Een jaar na zijn aantreden was Klink van mening veranderd, en niet bereid de motie van de Kamer uit te voeren.

De afgelopen weken hebben wij hetzelfde gezien. Kamerleden verklaren eerst voorstander te zijn van drastische maatregelen om het comazuipen tegen te gaan. Maar als dan een kleine partij de meest effectieve maatregel daartoe : verhoging van de leeftijdsgrens naar 18 jaar voorstelt, laten de dames en heren volksvertegenwoordigers het met vaak doorzichtige smoesjes afweten.

dr.ir. D. Korf

Kleinste groei horeca bij de café's

De Nederlandse horeca heeft in het eerste kwartaal van dit jaar de omzet flink zien groeien. Voor de sector als geheel kwam de toename van de omzet uit op 6,2 procent. Daarvan was 2,4 procent te danken aan prijsverhogingen.

Zoals gebruikelijk was de groei ongelijk verdeeld over de verschillende sectoren van de horeca. De geldomzet steeg het meest bij de cafetaria's en snackbars, namelijk 7,8 procent. De prijsverhoging bedroeg in dit segment 2,6 procent.

Café's zagen hun geldomzet het minst stijgen: 4,9 procent. De prijsverhoging bedroeg hier 3,1 procent, ruim boven het gemiddelde van 2,4 procent voor de gehele horecasector en ook boven de prijsstijging bij de cafetaria's. Hogere prijzen leiden gewoonlijk tot minder consumptie. Als je je prijzen zo weinig mogelijk laat stijgen, boek je vaak de grootste omzetstijging. Al moet direct worden opgemerkt dat ook de samenstelling van het assortiment daar grote invloed op heeft.

Bij de restaurants zien wij dit nog eens geïllustreerd. Met hun omzetstijging van 6,8 procent lagen zij duidelijk boven het gemiddelde van de horeca. Hun prijsverhoging van slechts 2,2 procent lag daarentegen beneden het horecagemiddelde.

De hotels tenslotte, deden met hun omzetstijging van 6,7 procent nauwelijks voor de restaurants onder.

EUROPESE AANPAK ONVEILIGHEID IN HET VERKEER

In 2009 verloren in de Europese Unie 35.000 personen hun leven in het verkeer. De transportcommissie van het Europees Parlement wil dat aantal drastisch verminderen, onder andere door terugdringen van het alcoholgebruik door chauffeurs.

De transportcommissie van het EP ziet in alcohol één van de grotere bedreigingen van de verkeersveiligheid. Daarom pleit zij voor een absoluut alcoholverbod voor beroepschauffeurs. Daarnaast zou er ook een absoluut alcoholverbod moeten komen voor beginnende chauffeurs die minder dan twee jaar een rijbewijs hebben.

Over een eventuele strafmaat laat de commissie zich niet uit. Het ligt voor de hand daarbij te denken aan tijdelijke ontzegging van de rijbevoegdheid, en in ernstige gevallen aan opnieuw rijexamen moeten doen.

Andere belangrijke gevarenbronnen zijn volgens de transportcommissie het verzenden van SMS-jes achter het stuur (moet verboden worden) en de rijsnelheid in woongebieden (moet naar 30 km per uur).

Genoemde maatregelen gezamenlijk zullen volgens de commissie het aantal van 35.000 doden en anderhalf miljoen gewonden drastisch verminderen.

TOENAME ALCOHOLPROBLEMEN VOOR ZWEDEN VERWACHT ALS GEVOLG VAN EUROPESE MARKT

Het wetenschappelijke tijdschrift *Addiction* publiceerde onlangs schattingen van de gevolgen van de privatisering van de alcoholmarkt in Zweden. Tot nu toe wordt daar alle drank met meer dan 3,5 procent alcohol uitsluitend verkocht in staatswinkels, het Systembolaget.

De verkoop van verpakte drank (winkelverkoop) is in Zweden al tientallen jaren in handen van het staatsalcoholmonopolie Systembolaget. Dat heeft een net van ongeveer 400 winkels verspreid over Zweden. De verkoop van drank voor gebruik ter plaatse vindt plaats in bars en restaurants die daarvoor een vergunning hebben. Drank met **minder dan 3,5 procent** alcohol mag ook in de supermarkt verkocht worden.

Sinds Zweden in 1995 tot de Europese Unie is toegetreden, staat het Zweedse alcoholmonopolie ter discussie. De EU wil dat het afgeschaft wordt omdat het strijdig is met het principe van vrije handel. Zweden wil het begripelierwijs handhaven.

Deskundigen van zeven onderzoekscentra hebben gezamenlijk twee scenario's opgesteld voor de privatisering van de alcoholmarkt, en de gevolgen daarvan geschat. Afhankelijk van het gevolgde scenario gaat

ALCOHOL VERGROOT DE KANS OP DIVERSE VORMEN VAN KANKER

het hoofdelijk alcoholgebruik met 17-37 procent omhoog. Daardoor zullen alcoholisch geweld, alcoholongevallen en alcoholisch absentisme drastisch toenemen.

Volgens het eerste scenario blijft het systeem van speciale winkels voor drank in stand, maar wordt het alleen geprivatiseerd. Het aantal drankwinkels zal dan naar verwachting ongeveer verdubbelen. Die particuliere winkels zullen trachten een zo groot mogelijke omzet te behalen. Zij zullen daarom gaan concurreren met prijzen, met speciale aanbiedingen en met langere openingstijden. Ook vreest men dat zij minder actief zullen zijn met het controleren van de leeftijd van jeugdige klanten. Volgens dit scenario zal het hoofdelijk alcoholgebruik met ongeveer 17 procent stijgen, het aantal alcoholdoden met ongeveer 770 per jaar, alcoholische geweldpleging met 8500 gevallen per jaar, dronken rijden met 2700 gevallen per jaar, en het aantal ziekte-dagen met ongeveer 4,5 miljoen per jaar.

Het tweede scenario heeft nog ernstiger gevolgen. Bij dit scenario kunnen ook supermarkten een vergunning krijgen om drank te verkopen. Momenteel zijn er in Zweden 8.000 supermarkten die bier met minder dan 3,5 procent alcohol verkopen. Als die allemaal ook sterkere drank gaan verkopen, stijgt het aantal verkooppunten tot het twintigvoudige! Daardoor zou het hoofdelijk alcoholgebruik met ongeveer 37 procent stijgen. Dat zou leiden tot 2.000 extra alcoholdoden per jaar, tot 20.000 meer gevallen van geweldpleging per jaar, tot een toename van dronken rijden met 6600 gevallen per jaar, en het aantal ziekte-dagen met 11 miljoen per jaar.

Voor de Zweedse overheid zijn dit horrorscenario's. Zij wil er al het mogelijke aan doen om het niet zover te laten komen.

COLOFON

De GO: tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Stichting ANGOB. ISSN 0166-2880.

Postabonnement € 10,- per jaar.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuisweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@tiscali.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro 849 058.

Artikelen voorgaande nummers:
www.angob.nl

Invoering alcohol- slot uitgesteld

Op vrijdag 29 april 2011 werd bekend gemaakt dat de invoering van het alcoholslot per 1 mei niet door zou gaan. Een bekendmaking op het allerlaatste moment dus. En dat terwijl de ministerraad al in maart 2009 accoord was gegaan met de invoering.

Het was nog onder de vorige minister van Verkeer en Waterstaat Eurlings, dat de ministerraad op 13 maart 2009 accoord ging met de invoering van een alcoholslot voor veroordeelde drankrijders. Het slot zou de alcohol in de adem van de bestuurder meten, en de startmotor blokkeren bij een promillage boven 0,2. Ook onderweg zou er regelmatig geblazen moeten worden om de auto aan de gang te houden. Dat alles moest rijden onder de invloed van alcohol onmogelijk maken.

Het slot zou verplicht worden voor drankrijders die betrapt waren met 1,3 promille of hoger, en voor recidiverende drankrijders.

Daarna was het anderhalf jaar stil. November 2010 maakte minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu zoals het ministerie tegenwoordig heet, bekend dat de invoering van het alcoholslot nu aanstaande was. Invoering was voorzien per 1 mei 2011.

Diezelfde minister moest op 29 april bekend maken dat de invoering was uitgesteld. Volgens haar omdat de apparatuur nog niet was aangepast aan de Nederlandse eisen. Je vraagt je af wat ze de afgelopen twee jaar hebben gedaan bij het ministerie.

Invoering van het verplichte alcoholslot zal nu waarschijnlijk over een half jaar plaatsvinden.

Alcoholcoma is als klap met honkbalknuppel op je hoofd

ZIEKENHUISOPNAMEN COMAZUIPERS 37 PROCENT TOEGENOMEN IN 2010

Het aantal ziekenhuisopnamen van jongeren met een alcoholvergiftiging is in 2010 met een verontrustende 37 procent toegenomen ten opzichte van 2009. Aan de stijgende trend lijkt voorsnog geen einde te komen. Het is duidelijk dat het beleid geen effect heeft.

Vorig jaar werden 684 jongeren beneden de 18 jaar met een alcoholvergiftiging in het ziekenhuis opgenomen. In 2009 waren dat er precies 500 geweest en in 2008 "slechts" 337. In twee jaar tijd is het aantal ziekenhuisopnamen van comazuipers dus meer dan verdubbeld!

Genoemde aantallen betreffen uitsluitend de opnames in het ziekenhuis. Deze worden geregistreerd door het Nederlands Signaleringscentrum Kindergeneeskunde (NSCK). Alcoholvergiftigingen die door de huisarts of door de afdeling Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis zonder opname worden afgehandeld, blijven buiten de registratie.

De opgenomen jongeren vormen naar schoolniveau een doorsnede van de Nederlandse jeugd: ruim 40% volgt VMBO-onderwijs, bijna een kwart HAVO en iets minder dan 20% VWO. Jongeren blijken nog steeds beneden de leeftijdsgrens alcohol te kunnen bemachtigen. Ongeveer één derde van hen kocht de drank zelf, in de supermarkt of in de horeca. Ruim 40 procent kwam via vrienden aan drank. De overigen op verschillende manieren, waaronder ook meenemen uit de ouderlijke koelkast.

Een jaar na ontslag uit het ziekenhuis, blijken de schoolprestaties van de comazuipers drastisch achteruitgegaan te zijn. Zittenblijven is nog het minst ernstig, zeer velen moeten overgaan op een lager schoolniveau. Sommigen zelfs twee niveaus lager. Zij

hebben hun kans op een goede opleiding en een goede carrière letterlijk kapot gezopen.

Niet alleen naar (aanvankelijk) schoolniveau, ook in ander opzicht blijken de comazuipers een doorsnede van de Nederlandse jeugd te zijn: het aantal meisjes is vrijwel gelijk aan het aantal jongens. Zij zijn gemiddeld 3 uur buiten bewustzijn, maar er zijn uitschieters, in één geval zelfs tot 48 uur. Eén op de tien comazuipers belandt op de intensive care.

De leeftijd van de comazuipers ligt gemiddeld op 15,6 jaar. De meerderheid van de comazuipers is 15, 16 of 17 jaar. Het totale aantal van de 16- en 17-jarigen overtreft het totale aantal beneden de zestien.

Uit dat laatste valt te concluderen dat beter handhaven van de bestaande leeftijdsgrenzen, slechts betrekking zou hebben op een beperkt deel van de comazuipers. Als men het comazuipen over zijn volle breedte wil tegengaan, dan ontkomt men niet aan een verhoging van de leeftijdsgrens voor bier en wijn.

Naast het toxicologische argument dat alcohol alcohol blijft in welke drank hij ook wordt genoten, is er dus ook het sociaal-statistische argument dat comazuipen niet ophoudt na het passeren van de grens van 16 jaar. De leeftijdsgrens voor zwak-alcoholhoudende drank moet gewoon dezelfde zijn als die voor sterke drank. Dus (minstens) 18 jaar voor alle drank.

ENERGIEDRANKJES ZETTEN AAN TOT ALCOHOLGEBRUIK

Studenten die regelmatig energiedrankjes consumeren, drinken vaker en meer alcohol dan studenten die dat niet doen. Zij hebben ook een tweemaal zo grote kans om alcoholverslaafd te raken. Aldus de uitkomst van een onderzoek door de University of Maryland.

De publicatie van het onderzoek van de universiteit van Maryland komt vlak na de publicatie van een vergelijkbaar onderzoek door de universiteit van Noord-Kentucky. Laatstgenoemd onderzoek richtte zich op het gecombineerd gebruik van alcohol en energiedrankjes in het uitgaansleven en de directe gevolgen. De conclusie was dat het combineren sterk risicovergrotend werkte.

Het onderzoek van de universiteit van Maryland bekeek zowel de effecten op korte termijn als die op lange termijn. Energiedrankjes bevatten veel cafeïne, waardoor je wakkerder en alerter bent na het gebruik. De drankjes zijn razend populair onder Amerikaanse studenten.

Van alle ruim duizend onderzochte studenten tussen de 20 en 23 jaar gaf zestig procent aan wel eens een energiedrankje te gebruiken. Tien procent van de ondervraagden was een regelmatig gebruiker van die drankjes. Zij gebruikten wekelijks of vaker, tot dagelijks aan toe.

De regelmatige gebruikers bleken vaker alcohol te drinken dan de incidentele gebruikers en de niet-gebruikers. Ook dronken zij per keer meer alcoholische consumpties. Op wat langere termijn hadden zij ook een tweemaal zo grote kans op alcoholverslaving.

Volgens onderzoekster A.M. Arria moet vervolgonderzoek nog uitwijzen hoe het verband tussen gebruik van

energiedrank, gebruik van alcohol en alcoholverslaving precies in elkaar steekt. Zij ziet wel een aantal mogelijkheden:

➤ Door de energiedrank overschatten de studenten hun eigen mogelijkheden, denken nog lang niet aangeschoten te zijn en drinken daardoor meer alcohol. Dat vergroot de kans op verslaving.

➤ Zware drinkers gebruiken energiedrankjes om de kater te bestrijden. Als dat positief werkt, nemen zij een volgende keer mogelijk nog één of twee glaasjes drank extra.

➤ Als studenten positieve ervaringen opdoen met het gebruik van energiedrankjes voorafgaand aan een examen, zullen zij minder geneigd zijn om zich van alcohol te onthouden in die periode. Dat vergroot het aantal keren dat zij alcohol drinken.

➤ De cafeïne houdt de studenten 's avonds langer wakker, waardoor zij meer tijd hebben om te drinken.

➤ De mix van de twee voldoet meer aan de smaak van de gebruiker dan de afzonderlijke dranken.

Algemeen effect van roesmiddelen ?

XTC DOET BREIN KRIMPEN

Hersenscans van regelmatige gebruikers van XTC laten zien dat bij hen een bepaald hersengebied kleiner is dan bij niet-gebruikers. Ook alcohol en cannabis kunnen aanleiding geven tot vermindering van het hersenvolume. Dat doet de vraag rijzen of alle roesmiddelen kunnen leiden tot krimp van de hersenen.

Augustus vorig jaar beschreven Australische artsen twee gevallen van wat zij beschouwden als acute XTC-vergiftiging. De patiënten waren de afdeling voor spoedeisende hulp binnengebracht met als verschijnselen epileptische aanvallen en braken. Het bleek dat beide voordat de klachten optraden fors XTC hadden gebruikt en daarnaast ook nog alcohol. Beide hadden bij eerdere gelegenheden XTC gebruikt zonder dat er zich problemen voor hadden gedaan.

Voor alle zekerheid lieten de artsen van beide patiënten een MRI-scan van de hersenen maken. Daarmee hoopten zij andere oorzaken dan XTC-vergiftiging uit te sluiten. Die scans lieten een zwelling zien in een bepaald hersengebied, de hippocampus. Bij nacontrole drie maanden later, was op dezelfde plaats krimp van het hersenweefsel te zien. De Australische publicatie trok de aandacht van neuroradiologe L. Reneman van het AMC in Amsterdam-Bijlmer.

In 2001 was al aangetoond dat regelmatig XTC-gebruik een negatieve uitwerking heeft op de leerprestaties. Vervolgonderzoek door De Win en Schilt waarbij een groep van zo'n 200 jongeren door de tijd gevolgd werd, liet zien dat bij degenen die XTC gingen gebruiken vooral het korte-termijn geheugen slechter ging functioneren.

Op grond van één en ander nam Reneman een groot aantal recente hersenscans nauwkeurig onder de loep. De uitkomst werd eind april van dit jaar bekend gemaakt. Het was gebleken dat de hippocampus van regelmatige gebruikers van XTC gemiddeld ruim 10 procent kleiner was dan die van niet-gebruikers. Daarnaast was de grijze stof bij de gebruikers met ruim 4 procent afgenomen.

Uit farmacologisch onderzoek naar het effect op het lichaam, is bekend dat na het gebruik van XTC het serotonine niveau verhoogd is. Serotonine is een zogenaamde boodschapperstof. Hij is betrokken is bij het leren, maar ook bij de regulering van de stemming. Verhoging van de serotonine concentratie leidt tot een euforische stemming, anders gezegd tot een roes.

Echter, de afbraakproducten van XTC zijn schadelijk voor de cellen die serotonine produceren. Na enige tijd slaat de overmaat aan serotonine daardoor om in een tekort. Dat geeft een kater. In ernstige gevallen kan het leiden tot depressies en geheugenproblemen.

Serotonine heeft daarnaast ook nog een vaatvernauwende werking. Een verhoogd niveau aan serotonine kan leiden tot verstoring van de doorbloeding van de hersenen. Ook dat heeft zijn uitwerking op het functioneren ervan.

Met betrekking tot alcohol is al heel lang bekend dat hij krimp van het hersenweefsel kan veroorzaken. Dat is voor het eerst geconstateerd bij lijk-schouwing van overleden alcoholisten. In 1976 pasten J.H. Fox en medewerkers de moderne techniek van computertomografie toe op alcoholisten. Zij konden daarmee binnen de schedel kijken van levende personen zonder te opereren. De alcoholisten bleken holten in de hersenen te vertonen. Er was hersenweefsel verloren gegaan.

In 1980 publiceerden L.A. Cala en medewerkers de resultaten van een onderzoek van de hersenen van alcoholisten en forse drinkers. Van de alcoholisten had slechts 12% "normale" hersenen, van de zware drinkers 33%. Vervolgonderzoek met de modernste apparatuur liet in 1981 zien dat fysieke schade aan de hersenen al zichtbaar was bij een niveau van 3 glazen drank per dag.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat incidenteel fors alcoholgebruik eveneens fysieke schade aan de hersenen kan toebrengen. Verder kan ook alcoholgebruik leiden tot depressies, en bij gebruik op jonge leeftijd tot leerproblemen.

Over cannabis valt in grote lijnen hetzelfde te zeggen als over alcohol: verminderd leervermogen, vaker depressies en na langdurig fors gebruik ook fysieke aantasting van het hersenweefsel. Het verschil is alleen dat het meeste onderzoek aan cannabis van de afgelopen tien à twintig jaar dateert.

Het voorgaande is alle redenen om roesmiddelen met een flinke portie wantrouwen te bejegenen.

Dingeman Korf

Concentratie alcoholverkoop geeft concentratie van geweld

Amerikaanse onderzoekers hebben gekeken naar een eventuele samenhang tussen de plaatsen van alcoholverkoop en de plaatsen van (agressief) geweld. Veel verkooppunten dicht bij elkaar bleken de kans op geweld duidelijk te vergroten.

Alcohol-gerelateerd geweld is een belangrijk probleem van de openbare orde in de Verenigde Staten. Onderzoek ter ondersteuning van preventiemaatregelen heeft zich tot nu toe vooral gericht op leeftijd, inkomensklasse, bevolkingsgroep en alcoholpromillage van de daders. Onlangs heeft een groep onderzoekers gekeken of er een samenhang bestaat tussen de plaatsen waar alcohol verkocht wordt en de plaatsen waar het geweld plaatsvindt.

De onderzoekers baseerden zich enerzijds op de politiegegevens over geweldpleging van de stad Cincinnati in Ohio. De plaatsen waar het geweld had plaatsgevonden vergeleken zij met de plaatsen van alcoholverkoop in Cincinnati, zoals geregistreerd bij de Ohio alcohol inspectie. Dat betrof enerzijds verkoop voor consumptie ter plaatse (bars, restaurants) en anderzijds verkoop voor thuisgebruik (slijters, supermarkten).

Het bleek dat verkooppunten op zichzelf niet tot geweld behoeften te leiden. Dat was wel deels afhankelijk van de aard van het verkooppunt (slijter of bar) en de kwaliteit van de buurt. Concentratie van een aantal verkooppunten op een beperkt gebied ("clustering"), leidde direct tot een concentratie van geweldpleging in dat gebied.

De conclusie had iemand met gezond verstand ook zonder onderzoek kunnen opschrijven: een aanbeveling om bij het verlenen van vergunningen voor alcoholverkoop, te zorgen voor een evenwichtige spreiding van de verkooppunten. Niet alles in één straat concentreren zoals in Nederland zo vaak gebeurt.

STOMDRONKEN TAXIBESTUURSTER

In de buurt van Dokkum, hield de politie op de derde dinsdag in mei een 41-jarige taxichauffeuse uit Leeuwarden aan. De vrouw zat stomdronken achter het stuur. Onderweg was zij in het dorpje Hantum een tuin ingereden. Zij had twee kinderen bij zich die naar Dokkum moesten. De kinderen en de vrouw bleven wonder boven wonder ongedeerd.

De politie was snel ter plaatse en constateerde dat de vrouw dronken was. Een zegsman van de politie verklaarde tegenover de pers: "Ze had een

enorme hoeveelheid alcohol genuttigd. Dat kan alleen een geoefend drinker".

Uiteraard moest de vrouw haar rijbewijs en haar taxivergunning aan de politie afstaan. De rechter zal moeten beoordelen of zij beide terug mag krijgen. Vast staat al dat zij een EMACursus (op eigen kosten) zal moeten volgen.

Te hopen valt dat zij haar taxivergunning niet terugkrijgt voordat zij haar leven aantoonbaar heeft gebeterd. Je zult maar in een taxi stappen met een "geoefend drinkster" aan het stuur!

Nog geen meerderheid voor verhoging leeftijdsgrens

DEBAT IN TWEEDE KAMER OVER BIJSTELLEN DRANK- EN HORECAWET

Op 15 juni debatteerde de Tweede Kamer met minister Schippers over de regeringsvoorstellen voor wijziging van de Drank- en Horecawet (DHW). Een wijziging bedoeld om het alcoholgebruik beneden de 16 jaar aan te pakken. Een aanpak overigens die ons inziens te onvolledig is om succesvol te kunnen zijn.

Enkele dagen vóór het Kamerdebat had de Christen Unie een "rondetafelgesprek" georganiseerd over de aanpak van jeugdig zuipen. Daarvoor waren uitgenodigd vertegenwoordigers van alle politieke partijen (twee bleken afwezig), medisch deskundigen, vertegenwoordigers van zorg en preventie, en de alcoholbranche.

Discussie vooraf

Als eerste inleider trad op dokter Van der Lely, de bedenker van de alcoholpoli voor jongeren met een alcoholvergiftiging. Hij hield een krachtig pleidooi voor verhoging van de leeftijdsgrens naar 18 jaar. Na hem sprak de moeder van een meisje dat zich op haar veertiende een coma gedronken had en daardoor haar hersenen behoorlijk beschadigd had. Zij ondersteunde het pleidooi van Van der Lely. Dat deed ook de derde inleider, burgemeester Wienen van Katwijk, die berichtte hoe het gemeentelijke plan tegen het comazuipen getorpedeerd was door CBL en Dirk van den Broek.

Mevrouw Crielaard (CBL) bracht hier tegenin dat het CBL zich de afgelopen twee jaar heel erg druk heeft gemaakt voor betere handhaving van de bestaande leeftijdsgrens van 16 jaar. Waarop het Trimbos Instituut repliceerde dat daar weinig effect van was gebleken. De VVD steunde mevr. Crielaard. Ook de meeste andere partijen waren weinig enthousiast voor een verhoging van de leeftijdsgrens.

Schoten voor de boeg

Geruime tijd vóór het rondetafelgesprek hadden diverse groepen in persberichten en/of in brieven aan Tweede Kamerfracties al hun zienswijze bekend gemaakt. De vier grote gemeenten hadden in een gezamenlijke verklaring bekend gemaakt dat zij voorstander zijn van één leeftijdsgrens voor alle alcohol bij 18 jaar.

Ook Trimbos Instituut, STAP en de alcoholbranche hadden persberichten met hun visie uitgegeven. Als ANGOB hadden wij op 4 juni een persbericht uitgegeven met 6 maatregelen die ons inziens minimaal nodig zijn om het comazuipen snel en effectief terug te dringen (zie daarvoor het hoofdstuk persberichten op de website www.angob.nl).

De Christen Unie had een tien punten plan opgesteld. Vijf van de zes punten van de ANGOB zijn hier in wat andere bewoordingen terug te vinden. Alleen de verhoging van de accijns ontbreekt bij de CU. Beide beginnen met verhoging van de leeftijdsgrens als bezielen effectieve maatregel. Daarnaast

bepleit de CU aanvullend een landelijk dekkend netwerk van alcoholpoli's en een waarschuwing op de fles.

Verder heeft de CU in zijn plan twee punten genoemd die ook al in het wijzigingsvoorstel van de regering voorkomen: intrekken van de drankvergunning van een supermarkt als die driemaal de leeftijdsgrens overtreden heeft, en strafbaarstelling van jongeren beneden de zestien als die op straat met drank worden aangetroffen. Tot slot een aanbeveling aan de gemeenten om Vroeg op Stap te stimuleren, bijvoorbeeld door het koppelen van toegangsleeftijden aan sluitingstijden.

JONG BEGINNEN MET ALCOHOL PLAVEIT DE WEG NAAR EEN LEVEN VAN GEMISTE KANSEN

Omgaan met drinker slecht voor eigen gezondheid

Wijde omgeving van zware drinkers lijdt mee

Niet alleen de gezinsleden van zware drinkers ondervinden negatieve gevolgen van hun verslaving. Een veel ruimere kring om hen heen raakt getroffen. Aldus een recente publicatie over een Nieuwzeelands onderzoek.

In kringen van gezondheidszorg en hulpverlening wist men allang dat partners en kinderen van zware drinkers heel vaak gezondheidsproblemen vertoonden. Vooral problemen met betrekking tot de geestelijke gezondheid, maar soms ook lichamelijk. Het onderzoek door dr. S. Casswell van de universiteit van Auckland heeft laten zien dat ook verdere familieleden, vrienden, burens en collega's negatieve gevolgen kunnen ondervinden.

Het onderzoek door dr. Casswell omvatte 3068 personen in de leeftijd van 12 tot 80 jaar. Ruim duizend van hen gaven aan een zware drinker in hun leefkring te hebben. Zoals verwacht kon worden, ondervonden degenen die met een zware drinker het huis deelden de ernstigste aantasting van hun gezondheid. Maar ook alcoholisme van ooms/tantes, neven/nichten, collega's of burens bleek van invloed op de gezondheid van de respondenten.

Ouders, partners en kinderen van zware drinkers hadden relatief vaak een negatief zelfbeeld, leden vaker aan depressies en/of angsten en aan chronische pijn, en volgden minder vaak cursussen. Ook gaven zij vaker aan niet tevreden te zijn met hun leven. Zij gaven hun gezondheid en welzijn

Debat Tweede Kamer

Bij de discussie in de Tweede Kamer dienden CDA en PvdA een amendement in dat het wijzigingsvoorstel afzwakt. De strafbaarstelling van jongeren die alcohol bij zich hebben "op voor het publiek toegankelijke plaatsen", zou niet moeten gelden binnen supermarkten en slijterijen. Pas als de jeugdige koper naar buiten loopt, zou de politie hem moeten kunnen verbaliseren. Ons inziens zou dat ongelijkheid scheppen tussen die winkels enerzijds en horeca, snackbars en sportkantine anderzijds. De PVV bleek helemaal tegen strafbaarstelling van "16-minners" te zijn. Die partij wil geen nieuwe wetten, alleen betere handhaving van de bestaande.

Verhoging van de leeftijdsgrens werd alleen door CU en SGP bepleit. De overige partijen waren er voor om eerst betere handhaving van de bestaande grenzen na te streven. Iets wat ons inziens het comazuipen nooit kan terugdringen. De meerderheid van de ziekenhuisopnamen wegens comazuipen betreft namelijk 16- en 17-jarigen.

Het ziet er naar uit dat het dus aanmodderen blijft met de DHW. Noch de regering, noch de Tweede Kamer durven het aan om de alcoholbranche of egoïstische kiezers tegen zich in het harnas te jagen, en verschuilen zich achter een beweerd "gebrek aan maatschappelijk draagvlak".

Dingeman Korf

een lager cijfer dan de proefpersonen zonder een zware drinker in het gezin. Al deze verschijnselen bleken ook bij de ruimere kring rondom de drinkers relatief vaak voor te komen, zij het meestal in lichtere vorm.

De last die alcoholverslaving op een gezin legt, is vergelijkbaar met de last die gezinnen te dragen krijgen wanneer een gezinslid gehandicapt is, een slopende ziekte krijgt of invalide wordt. Ook daar is sprake van een negatieve emotionele en vaak ook fysieke belasting voor het gezin.

Verontrustend is dat Casswell ontdekte dat partners van alcoholisten een neiging vertonen om op langere termijn ook probleemdrinker te worden. Een vorm van misplaatste solidariteit met de verslaafde die de problemen alleen maar erger maakt.

Rokers hebben een vergelijkbare negatieve uitstraling op hun omgeving. Daarvoor heeft men de term "meeroken" bedacht (hoewel "gerookt worden" de situatie beter weergeeft). Van "meedrinken" kunnen wij in voorgaande gevallen moeilijk spreken, en van gedronken worden al helemaal niet. Misschien moeten we het maar houden op "negatief beïnvloed worden".

Overheid ontving in 2010 meer accijns

Motorbrandstoffen, tabak en alcohol brachten vorig jaar gezamenlijk 11,1 miljard euro in het overheidslaadje. Dat was 4 procent meer dan in 2009. De inwoners van ons land betaalden per persoon 670 euro aan accijnzen.

De accijnzen nemen ongeveer 8 procent van de totale belastingopbrengst voor hun rekening. De accijns op motorbrandstoffen levert het grootste bedrag op, bijna 70 procent van de totale accijnsopbrengst. Tabak iets meer dan 20 procent, en alcohol ruim 10 procent.

De accijns op alcohol bedraagt een vast bedrag per hectoliter. Daarop wordt geen inflatiecorrectie toegepast. De alcoholaccijns stijgt dus niet mee met het algemeen prijspeil. Om voor de inflatie te corrigeren, en tevens om bij te dragen aan een matiging van het Nederlandse alcoholgebruik, bepleiten sommigen een verhoging van de alcoholaccijns met een kwart.

Uit bovenstaande cijfers valt te concluderen dat bij onveranderde consumptie die accijnsverhoging ongeveer **275 miljoen euro extra** zou opleveren voor de overheid. In deze tijd van bezuinigingen een buitenkansje dat de overheid zich niet mag laten ontgaan !

OVERHEID MOET DRONKEN FIETSERS AANPAKKEN

De overheid moet beleid ontwikkelen om fietsen onder de invloed van alcohol terug te dringen. Dat bepleit de **Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) op basis van een onderzoek naar de risico's van fietsen in het donker.**

Fietsen in het donker is gevaarlijker dan overdag. In absolute aantallen gebeuren er weliswaar meer ongelukken overdag, maar het aantal fietsers dat zich op de weg bevindt is overdag ook vele malen groter. Het aantal

ongevallen per 1000 fietsers, het zogenaamde relatieve risico, ligt 's nachts veel hoger dan overdag.

De SWOV constateerde bij zijn onderzoek over de periode 1993 – 2008, dat het aandeel alcoholongevallen bij fietsers in die periode sterk was toegenomen. Het onderzoek betrof alleen de "zuivere" fietsongevallen, de ongevallen waarbij geen auto betrokken was.

Vooral onder jongeren is het fietsen met een slok op sterk toegenomen. In 1993 was in de leeftijdsklasse 19 tot 25 jaar bij een kwart van de nachtelijke ongelukken drank in het spel. In 2008 was het alcoholaandeel gestegen tot 58 procent. Ook in de groep van 25 tot 30 jaar trad een stijging van het alcoholaandeel op : van 21 procent in 1993 naar 44 procent in 2008.

De SWOV wijst daarnaast nog enkele andere oorzaken aan : slechte of ontbrekende verlichting op de fiets, en slechte of ontbrekende straatverlichting. Daardoor kunnen fietsers onderling of met een bromfiets botsen, van de weg af raken, vallen als gevolg van een kuil in het wegdek, enz. Het spreekt vanzelf dat de kans op deze soort ongevallen sterk vergroot is na alcoholgebruik.

SWOV komt dan ook tot de conclusie dat uit een oogpunt van bevordering van de verkeersveiligheid, de overheid het dronken fietsen moet aanpakken.

En dit...

... was verregaande domheid door alcohol in de hersenen.

Een 40-jarige Culemberger werd onlangs in een nacht van zaterdag op zondag tweemaal betrappt op rijden onder de invloed van alcohol. De eerste aanhouding was om 3 uur. Hij kreeg een rijverbod en moest zijn rijbewijs inleveren.

Bijna twee uur later trof de politie dezelfde man opnieuw dronken aan achter het stuur van een auto. Ditmaal kreeg hij drie processen-verbaal : wegens rijden onder de invloed van alcohol, wegens rijden ondanks een opgelegd rijverbod en wegens rijden zonder in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs.

Het al dan niet terugkrijgen van zijn rijbewijs wordt een zaak voor de rechter.

Hoe dom kan een mens handelen na het consumeren van een aantal van die sfeervolle drankjes . . . . .

* * *

... bewees weer eens dat alcohol geen opkikkertje is maar een verdovende drug.

Het bewijs werd geleverd door een 21-jarige inwoner van het Betuwse dorpje Beusichem. Op een vroege zaterdagochtend trof de politie hem om half vijf slapend in zijn auto aan. Zijn auto stond midden op de weg en het portier stond open. Hij was blijkbaar zeer plotseling door slaap overvallen.

De politie nam hem mee naar het bureau. Daar blies hij 0,6 promille. Genoeg voor een bekeuring en een rijverbod van drie uur . . . . .

* * *

... was een geval van verzet tegen een belediging van de politie na alcoholgebruik.

Het gebeurde in Tiel. Agenten troffen op zondagavond om kwart voor elf een 45-jarige vrouw aan die op de stoep lag te slapen. Toen de agenten de vrouw wakker maakten en mee naar het bureau wilden nemen, verzette de vrouw zich en begon te schelden. Ondanks haar verzet, slaagden de agenten er in om de vrouw naar het bureau te brengen.

Zij mocht haar roes uitslapen en kreeg processen-verbaal wegens verzet tegen de politie . . . . .

* * *

... was een veroordeling wegens geweldpleging onder de invloed van alcohol. De rechtbank in Groningen veroordeelde de 27-jarige J.H. uit

Veendam tot twee en een half jaar celstraf wegens poging tot doodslag.

Het delict had vorig jaar december plaatsgevonden. Buiten een café sloeg verdachte een bezoeker op zeer geweldadige manier in elkaar. De mishandeling was door beveiligingscamera's vastgelegd. Daaruit bleek dat het slachtoffer van geluk mag spreken dat hij het overleefd heeft. De rechters spraken van een ernstige vorm van zinloos geweld.

De dader was met voetbalvrienden gaan stappen, en had daarbij zoveel gedronken dat hij zich van het gebeurde niets kon herinneren . . . . .

* * *

... waren twee pogingen, een week na elkaar, om het snelheidsrecord voor dronken rijden te verbeteren.

De eerste poging vond plaats bij Hoogezand. Een 25-jarige automobilist uit Schildwolde raasde met 163 km per uur over een weg waar maximaal 100 km/u is toegestaan. De tweede poging vond plaats binnen de bebouwde kom van Breda. Een 40-jarige man uit Etten-Leur reed daar 150 km per uur.

Beide automobilisten waren dronken en beide moesten ter plaatse hun rijbewijs inleveren. Zij zullen voor de rechter verschijnen op grond van een driefvoudige aanklacht : dronken rijden, overschrijden van de maximumsnelheid en in gevaar brengen van mede-weggebruikers . . . . .

ook overzichtelijker gemaakt. Er is een duidelijke indeling gemaakt naar de vier accommodatietypen : stacaravans (meerjarig), huisjes (verhuur), seizoensplaatsen en trekkersplaatsen (inclusief de twee trekkershutten). Alles geïllustreerd met fraaie foto's.

Kijkt u eens op www.spoek.nl. Uw mening over de vernieuwde website wordt door het bestuur graag ontvangen.

VERSCHIJNING G O

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 5 september gepland als verschijningsdatum. Copij voor dat nummer in verband met de vakanties graag uiterlijk 19 augustus bij de redactie.

BEGUNSTIGERSDAG 2011

De jaarlijkse begunstigersdag van Stichting ANGOB wordt dit jaar gehouden op 10 september op 't Spoek.

's Morgens wordt begonnen met het vaste onderdeel : bijpraten van de aanwezigen door de voorzitter over het wel en wee van onze Stichting in 2010 en de eerste helft van 2011 (een beknopt jaaroverzicht zal ter plaatse beschikbaar zijn). Na de koffiepauze volgt dan een overzicht over de belangrijkste ontwikkelingen op wetenschappelijk en politiek gebied met betrekking tot alcohol en alcoholproblemen.

Hierna wordt de bezoekers een broodmaaltijd aangeboden. Voor het middagprogramma zoekt het bestuur nog een spreker/-ster. Gedacht wordt aan een onderwerp in de consumptiesector dat aansluit bij "alcoholvrije leefstijl". Bijvoorbeeld alcoholvrije dranken.

Naast het georganiseerde programma, zal er ook voldoende tijd zijn voor de onderlinge ontmoeting van de begunstigers. De dag is van oudsher ook een contactdag. Deelname is gratis. Het programma start om 11.00 uur, maar u mag ook eerder komen. Vanaf 10.30 uur is er koffie. Wel graag van te voren aanmelden in verband met de inkoop voor de lunch, telefonisch op 072 - 53 35 192 of per e-mail (wrpeereboom@hetnet.nl).

AANVULLING BESTUUR GEZOCHT

In het vorige nummer van dit blad meldden wij reeds het bestaan van een vacature in de bestuurscommissie alcohol van Stichting ANGOB. Tot nu toe heeft zich niemand gemeld. Mogelijk heeft de opsomming van allerlei soorten gevraagde ervaring kandidaten afgeschrikt. Het was de bedoeling dat de kandidaten op één van de genoemde gebieden ervaring zouden hebben. Niet op allemaal.

In verband met de uitvoering van het onlangs goedgekeurde werkplan 2012 van de Bestuurscommissie Alcohol is er vooral behoefte aan een tweede secretaris/-esse. Enige computerervaring en een redelijke beheersing van de Nederlandse taal zijn voldoende voor deze functie.

Natuurlijk mogen gegadigden voor een andere functie zich ook melden, want de zittende bestuursleden naderen allen de pensioengerechtigde leeftijd.

WEBSITE SPOEK GEHEEL VERNIEUWD

Afgelopen winter heeft het Spoek niet alleen aandacht besteed aan het onderhoud van terrein en opstallen, maar ook aan een totale vernieuwing van de website. Daarbij zijn niet alleen de foto's vernieuwd, maar is de website

Bouke Busman Vaardag

Afdeling Enkhuizen van de Ando organiseert op woensdag 7 september een bustocht naar de Bouke Busman Vaardag bij Joure / Woudsend. Deelname staat open voor alle Noordhollandse drankbestrijders. Er zijn twee opstappunten : bij station Zaandam (7.30 u) en bij station Enkhuizen (8.30 u). Op de boot wordt een broodmaaltijd aangeboden. De kosten voor de hele dag bedragen € 27,- per persoon

Aanmelden graag vóór 31 augustus bij D. Boon (tel. 0566-622231) of S.G.Lub (tel. 0228-312155) onder gelijktijdig overmaken van het verschuldigde bedrag op rekening 660.724 van Ando afdeling Enkhuizen.

DE MEERDERHEID VAN DE COMAZUIPERS DIE IN HET ZIEKENHUIS BELANDEN IS 16 OF 17 JAAR. TEGENGAAN VAN COMAZUIPEN VEREIST DUS EEN LEEFTIJDSGRENS VAN 18 JAAR

Waarom niet voor alle bestuurders ?

PUNTENRIJBEWIJS VOOR AANPAK DRANK EN DRUGS IN HET VERKEER

De regels voor het puntenrijbewijs voor beginnende bestuurders worden aangescherpt. Drank of drugs achter het stuur gaan strafpunten opleveren. Aldus minister Schultz van Haegen in een brief aan de Tweede Kamer van 12 mei jl.

De besluitvorming in het Kabinet is in dit geval opmerkelijk snel verlopen. Eind maart kwam in de publiciteit dat het ministerie werkte aan de invoering van een puntenrijbewijs voor **beginnende bestuurders**. Ernstige misdrijven tegen de verkeersveiligheid zouden strafpunten gaan opleveren. Gedacht werd aan grove overschrijding van de maximumsnelheid of van de promillagegrens. Te veel strafpunten zou leiden tot intrekken van het rijbewijs.

Met het nu voorliggende voorstel gaat de minister in tegen het advies van het Openbaar Ministerie (OM). Dat had gepleit voor een puntenrijbewijs voor alle bestuurders. VVN heeft dat ondersteund. Maar volgens de minister zijn de voordelen daarvan "niet

evident". Bovendien zou volgens haar zo'n generiek puntenstelsel leiden tot meer bureaucratie ! Alsof het sparen van een mensenleven, het verminderen van gewonden en invaliden en het verminderen van materiële schade niet wat bureaucratie waard zou zijn.

Verder zal de aanscherping van de regels voor het puntenrijbewijs bestaan uit het feit dat het rijbewijs al na twee strafpunten geschorst wordt en niet pas na drie.

Met strafbaar stellen en verzwaren van bestaande straffen is de huidige regering heel vlot. Maar wanneer gaan er eindelijk eens maatregelen getroffen worden tegen de verkrijgbaarheid en de verstrekkers van drank, of tegen de alcoholreclame ?

Belgen drinken steeds minder bier

Langzaam maar zeker loopt de bierconsumptie in België terug. In twintig jaar tijd is een daling met één derde opgetreden.

Eens behoorden de Belgen tot de top vier van de Europese bierdrinkers, samen met de Duitsers, de Denen en de (toen nog) Tsjecho-Slowaken. Bij de lunch was een glas bier standaard, en in de café's werd weinig anders gedronken. Tegenwoordig zijn (mineraal)water en frisdrank, maar ook wijn heel gewoon.

Vorig jaar bedroeg de bierconsumptie in België 78 liter per hoofd van de bevolking. Dat was 2,8 procent minder dan in 2009. Een daling die groter was dan het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar. De brouwers wijten de sterke daling aan het weer en aan de economische recessie.

De Belgische bierconsumptie is nu met 78 liter per persoon vrijwel gelijk aan de Nederlandse. Medelijden met de brouwers is echter misplaatst, want maar liefst 58 procent van de productie gaat tegenwoordig naar het buitenland.

Actie tegen horecageweld

Café's zijn van oudsher plaatsen waar veel (alcoholisch) geweld gepleegd wordt. Uit onderzoek is gebleken dat de horeca op de tweede plaats staat van sectoren waar personeel en/of bezoekers last hebben van agressie.

Het geweld in de horeca loopt uiteen van verbaal geweld (intimiderende opmerkingen naar andere gasten of naar de barman) tot ouderwetse knokpartijen. Veel bedrijven bereiden hun personeel te weinig voor op het feit dat zij met agressie te maken kunnen krijgen en beschermen hun personeel daar ook te weinig tegen. De Arbeidsinspectie en de Nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit gaan daarom de komende tijd ruim elfhonderd horecabedrijven controleren.

Volgens de Arbeidsinspectie lopen de zaken vaak uit de hand omdat er niet op tijd halt wordt geroepen. Een simpele zaak als het ophangen van groot gedrukte en duidelijke huisregels, kan soms al voorkomen dat dronken bezoekers kwaad worden als een barmedewerker weigert een zoveelste drankje in te schenken. Soms kan extra verlichting agressie voorkomen. Een anti-agressietraining van het personeel is ook zeer nuttig.

De ruim elfhonderd horeca-ondernemingen die bezocht gaan worden, bevinden zich voornamelijk in de grootstedelijke gebieden, en dan met name in de randstad. Twintig procent van de inspecties zal plaatsvinden buiten genoemde "risicogebieden" op basis van signalen over problemen.

BAAN KWIJT DOOR RIJDEN ONDER INVLOED

Een werknemer van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) is ontslagen nadat hij dronken achter het stuur een verkeersongeluk had veroorzaakt en dat vervolgens had verzwegen voor zijn baas.

Oplettende lezers zal de kop boven dit bericht bekend voorgekomen zijn. Hij stond ook al in het vorige nummer van dit blad. Toen betrof het een politieagent. Deze keer een 47-jarige medewerker van het CBR.

Betrokkene werkte bij het CBR als medisch adviseur. Hij beoordeelde daar mensen op hun medische geschiktheid voor het krijgen van een vaar- of rijbewijs. Ook gaf hij docenten van de EMA-cursus les over alcohol. Hij kon dus geacht worden terdege op de hoogte te zijn van de risico's van alcohol in het verkeer.

Toch liep het mis. Hij ging na een paar drankjes rijden en kwam tot stilstand tegen een boom. De politie liet hem blazen en de uitslag was positief.

Zijn rijbewijs werd ingenomen. Hij werd wegens zijn verwondingen naar het ziekenhuis gebracht.

De politie maakte rapport op. Op grond daarvan veroordeelde de politierechter hem tot het volgen van de EMA-cursus. Daardoor kwam zijn werkgever er achter dat hij in dronken toestand een (éénzijdig) verkeersongeval had veroorzaakt. Bij zijn baas geroepen ontkende betrokkene dat er alcohol in het spel was geweest. Het proces-verbaal wees echter anders uit.

Zijn werkgever stapte naar de rechter voor een ontslagvergunning. Gezien de publieke taak van het CBR en de functie die betrokkene bekleedde, had hij het in hem gestelde vertrouwen zodanig beschaamd dat er een onwerkzame situatie was ontstaan.

De ontslagvergunning werd verleend. De rechter oordeelde: "Aan een werknemer die cursussen over alcohol in het verkeer verzorgt, mogen hoge integriteitseisen gesteld worden bij deelname aan het verkeer". Zowel door het ongeval zelf als door zijn ontkenning ervan, had verdachte die integriteitseisen geschonden.

CANNABIS EEN HARD DRUG ?

Een overheidscommissie heeft minister Schippers geadviseerd om cannabis met meer dan 15 procent THC bij de hard drugs in te delen. De minister heeft laten doorschemeren dat zij wel wat ziet in het voorstel.

In kringen van de gezondheidszorg maakt men zich al jaren zorgen over het toenemende gehalte aan tetrahydrocannabinol (THC) in de cannabis die in Nederland geproduceerd wordt. Had de oorspronkelijke (wilde) marihuana uit het Midden-Oosten een THC gehalte van 8 à 10 procent, tegenwoordig ligt het gehalte in de "nederwiet" op 15 à 18 procent.

Bij dergelijke hoge THC-gehalten is de kans op psychotische stoornissen door het gebruik aanzienlijk verhoogd. Ook zal verslaving zich sneller kunnen ontwikkelen. De commissie Garretsen acht de risico's daardoor onaanvaardbaar geworden. Zij adviseert om cannabis met een gehalte boven de 15 procent te plaatsen op de lijst uit de Opiumwet van drugs met een onaanvaardbaar risico, de lijst van de hard drugs.

Gebruikers van cannabis hebben de bedoeling om in een roesttoestand te komen (stoned te worden). Volgens die gebruikers hebben zij zelf goed door dat zij van nederwiet maar half zoveel nodig hebben als van marihuana uit Libanon en omgeving. Zoals zij zeggen "je drinkt toch ook geen jenever uit een bierglas". Daarom komt volgens hen overdosering bij ervaren gebruikers niet voor. Iets wat overigens

door de feiten weersproken wordt. Ook ervaren, jarenlange gebruikers belanden soms met een cannabispsychose in het ziekenhuis.

Plaatsen van sterke cannabis op de lijst van de hard drugs, zou toxicologisch gezien net zo vreemd zijn als het maken van onderscheid tussen zwakalcoholhoudende drank en sterke drank. De alcohol in bier is exact gelijk aan de alcohol in jenever, en heeft bij gelijke gedronken hoeveelheden hetzelfde effect op de hersenfuncties, op de lever, enz. De THC in "wilde" marihuana is exact gelijk aan de THC in nederwiet. Als de gebruiker de hoeveelheid aanpast aan de mate van beneveling die hij wenst te bereiken, maakt het geen verschil of hij het middel in verdunde vorm of in geconcentreerde vorm gebruikt.

Alcohol en cannabis hebben veel gemeen. Sterke cannabis op de opiumlijst plaatsen, versterkt de opvatting dat er een principiële verschil bestaat. Medisch gezien is dat onzin. Beide leiden bij een deel van de gebruikers tot verslaving. Het enige principiële verschil is de wettelijke status van het product: alcohol legaal en cannabis eigenlijk verboden maar wel gedoogd.

Dingeman Korf